

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтьєва І.О., методист методичного відділу.

Основним недоліком традиційного навчання є те, що студент отримує знання пасивно, що не мотивує його до позитивної діяльності, не створює умов для розширення кола знань. Таке навчання не встигає задовольнити вимоги сучасності до високої адаптивності як системи знань, що отримують студенти, так і самих студентів. Сьогодні дуже важливою стала індивідуальність молодих фахівців та їх здатність до мотивованого самостійного отримання знань та оволодіння специфічними навичками.

На фоні скорочення часу аудиторного навчання саме самостійна робота має стати основою для формування індивідуальності та високої компетентності молодого фахівця. Це можливо за умови, якщо поставити студента в таку ситуацію, щоб він був не об'єктом викладання, а суб'єктом навчання, на рівні з викладачем приймаючи участь в навчальній діяльності. Тому технології, що розбудовують знання, уміння й навички, сьогодні необхідно доповнювати технологіями, що активізують пізнавальну активність і креативну, творчу діяльність. Пізнавальна активність підсилюється індивідуалізацією самостійної роботи та активізується в рамках дистанційного навчання. Креативність формується при навчанні через інтерактивні методи (метод кейс-технологій і метод проектів).

Пріоритетним має стати завдання змінити принцип пасивного засвоєння знань на їх активне конструювання з формуванням власних методів навчання, які випускник зможе використовувати й у професійній діяльності: він вже виробив уявлення про особливість свого конструювання, уміє співвідносити своє знання зі знанням інших, не лякається розбіжностей і вміє знаходити оптимальний варіант у неординарній ситуації. Змінюється і завдання викладача: крім систематизованої подачі знань, він забезпечує процес їх конструювання студентом. Студент, у свою чергу, сам відповідає за свою «конструкцію»: наскільки вона стійка, наскільки відповідає запиту конструктора, чого в конструкції не вистачає.

МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ВИШУ В УКРАЇНІ

Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник, А.П. Зюганов

Саме викладач є ключовою фігурою в модернізації сучасної освіти в Україні. Тому необхідною ланкою дієво-компетентнісного підходу є уявлення про модель професійного викладача вишу як ідеальної мети.

Діяльність викладача вишу розгортається в системі координат "людина-людина" та "людина-наука".

Перша складова полягає власне у педагогічній, консультаційній та наставницькій діяльності, що розгортається між викладачем і студентом. Вона включає засвоєння цілей і завдань освітнього процесу, вибір і обґрунтування методологічного інструментарію, організація комунікації між учасниками освітнього процесу та його оцінювання.

Друга складова полягає в заняттях науково-дослідницькою діяльністю за своїм профілем, виклад результатів в публікаціях, на конференціях та семінарах, а також виконання прикладних науково-методичних розробок, пов'язаних з пошуками найбільш раціональних форм, способів та методів навчання.

Професіоналізм педагога вищої школи полягає в здатності виконувати в єдності власне педагогічну, науково-дослідну та науково-методичну діяльність, гармонійне поєднання яких тільки забезпечує їх взаємозбагачення.

Культура розумової праці викладача передбачає розвинену здатність до самокритичності, засновану на готовності захищати та відстоювати свою позицію, одночасно зберігаючи здатність чути аргументи протилежної сторони, враховувати їх та навіть бути готовим визнати помилку та змінити позицію, якщо вони виявляться переконливими. Це також здатність самому висувати аргументи, що спростовують власну позицію, перевіряючи її на міцність подібними аргументами та виступаючи перед собою у ролі "адвоката та прокурора".

Викладач у вищому сенсі слова – навіть не професія, а місія. Вона передбачає готовність на безумовну повагу до того, на кого звернена педагогічна діяльність. Це повага полягає в максимальній зрозумілості, доброзичливості, дохідливості та доступності як в безпосередньому спілкуванні при проведенні заняття, консультації або випробувань, так і при написанні робіт – підручників, посібників, методичних рекомендацій. Робота викладача є творчим процесом, що передбачає від нього здатності до наукового дослідження, педагогічного впливу, володінню ораторським мистецтвом, вмінням переконувати. Успіх педагогічного впливу багато в чому залежить від особистості викладача, обсягу його знань, загальної культури, життєвого досвіду, готовності рухатися вперед.

При цьому викладач повинен бути готовий, віддаючи себе своїм учням, до того, що хтось із них може піти далі ніж він, перевершити свого наставника, що становить і гордість, і деяку душевну драму педагога.

Таким чином, основою розвитку викладача вищої школи повинна стати організаційна, нормативна та науково-методична діяльність, спрямована на формування універсальної, функціональної грамотності та компетентності, що дозволяють викладачу орієнтуватися в складних ситуаціях сучасного життя, бути готовим до самоосвіти та самовдосконалення.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов

Методологічною основою всієї структури культурології є цілісне концептуальне бачення всього курсу культурології, що спирається на конкретне поняття культури як специфічно людського способу існування.

АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН БІОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ	109
Л.М. Пилипенко, О.І. Данилова	110
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЛЕКЦІЙ	
Д.М. Попков, С.В. Попкова	111
ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
М.Д. Потапов	113
ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКОНАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ»	
Р.М. Редько	114
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ХІМІЧНОГО НАПРЯМКУ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
С.П. Решта	116
ПІДВИЩЕННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ-ТЕХНОЛОГІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»	
С.П. Решта	117
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ БЕЗПЕКОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ»	
Л.П. Рогатіна	118
ПРО ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Я.П. Русєва	119
ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Л.М. Сагач	121
ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
В.А. Самофатова	123
ГРАВІТАЦІЙНІ ХВИЛІ І ВИКЛАДАННЯ СТУДЕНТАМ КУРСУ ФІЗИКИ	
О.Є. Сергєєва	124
СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Р.І. Шевченко	125
МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ВИШУ В УКРАЇНІ	
Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник, А.П. Зюганов	126
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ	
Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов	127
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
О.В. Шевчук, Т.Г. Казарян	129
ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ	